

"Escriure sobre Amèrica s'arribà a castigar amb penes de mort" Jordi Bilbeny investiga la catalanitat de Cristòfol Colom.

Autor: Jordi Bilbeny

Data de publicació: 26-07-2010

Jordi Bilbeny investiga les arrels catalanes del descobridor del nou continent en El dit de Colom, un treball en què s'assegura que l'origen real de la família Berardi és mallorquí.

Text: Gabriel Amengual

DIARI DE BALEARS

Dimars 29 de Juny del 2010

PALMA La figura de Cristòfol Colom i la seva possible catalanitat torna a ser l'eix central de la nova obra de Jordi Bilbeny. El cap de recerca de l'Institut Nova Història edita el sisè llibre, El dit de Colom. Catalunya, l'imperi i la primera colonització americana (1492-1520), en què exposa contradiccions en la història d'un personatge transcendent. "Em vaig començar a interessar pel tema gràcies a un amic, que m'ensenyà les teories de Luis Ulloa, en les quals s'afirmava que tota la història de Colom era un muntatge. Anys després, en llegir els diaris de bord de Colom i comparar-ho amb la història que s'explica, vaig començar a veure les contradiccions d'una manera més clara", explicà Bilbeny sobre els orígens de la seva investigació, que es començà a publicar fa dotze anys.

En els tretze capítols que formen El dit de Colom es revisen documents històrics i s'aporten teories sobre diversos aspectes i etapes de la vida del descobridor, des dels orígens fins a l'actitud vers els indígenes, passant per les relacions i les amistats. Així, hi trobam un capítol que esbrina possibles llaços de Colom amb Mallorca, el dedicat a la saga Berardi. Segons la història convencional, aquesta família, que donà suport econòmic al descobridor en la seva aventura, era de Florència. Bilbeny negà aquest origen i assegurarà que és mallorquina. "Si Colom és de Barcelona i tot el seu món se centra en l'antiga nació catalana, no té sentit que els Berardi fossin florentins i visquessin a Sevilla". "Els catalans tenim un passat no miserable, diferent al que se'ns ha venut".

L'autor afirma que es poden trobar expressions catalanes en els escrits dels Berardi. Això ho defensa amb una sèrie de proves. "Els suposats Berardi tenien ocupacions idèntiques a les de la saga Joans Berard de Mallorca: es diuen igual i

---

s'hi poden trobar expressions catalanes en els seus escrits", assegurà Bilbeny. La censura és l'escull principal al qual s'enfrontà l'escriptor d'El dit de Colom. "Cada censor modifica unes coses, però en deixa unes altres", manifestà. L'autor indicà que "la censura sempre ha existit i jo em centro en la censura moderna, que comença a aparèixer al 1503".

Bilbeny ha hagut de sortejar censure complicades, "és el cas de la de Felip I el 1556, que prohibia que s'escrivis res sobre Amèrica, sota penes que podien arribar a la mort". Bilbeny conclogué dient que s'ha de recuperar la memòria del poble català. "Si recuperam el referent, recuperarem el pensament. Tenim un passat no miserable diferent al que se'ns havenut". L'historiador apunta que "als catalans se'ns ha volgut relegar com un poble pagès, tot i que destacàrem en disciplines com la cartografia, la ciència nàutica i les arts.

[Descarregueu l'article en PDF](#)